

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaja vsak dan sveder izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalupa vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 69.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	14—
četrt leta	6-50	četrt leta	7-00
na mesec	2-30	na mesec	3-00

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Konec brambne debate. — Provizorij na obzorju. — Podgane v Stürgkhovi ladiji in pek. — Lex Kolisko. — Spokorjeni Wolf. — Češki socialni demokrati in modri socialci. — Sejno poročilo.

Dunaj, 21. marca.

Debata o brambni reformi bo jutri končala. Že danes sta bila izvoljena generalna govornika kontra posl. Choc in pro posl. Kraft. Po katerih izjavah bodo predloge izročene brambnemu odseku. Zdi se, da se od tam ne vrnejo tako naglo zopet v zbornico k drugemu branju. Vojaška uprava polaga čim večjo važnost na to, da se že letošnji nabori izvrše na podlagi zvišanega rekrutnega kontingenta in ker je pod danimi okolnostmi skoraj izključeno, da bi se dala kriza na Ogrskem rešiti tako naglo in uspešno, da bi bilo mogoče računati s pravočasno rešitvijo brambno reformnega definitivnega, se približuje vedno resnejše neprijetni provizorij. Vlada namerava zahtevati pri nas in na Ogrskem kratkoročno enostavno zvišanje letnega števila rekrutov od 103.000 na 136.000 mož.

Že se dela štimunga in v parlamentu se je zvečer raznašala vest (reproducirana potem tudi v večerni »Zeit« kot od »kompetentne« strani izvirajoča), da se je cesar sam izrecno izjavil, da je zvišanje rekrutov že letos nujno potrebno, če ne potem definitivna pa potem provizorija!

Ta cesarjeva izjava je bila adresirana na ogrske politike, velja pa seveda tudi za avstrijske.

Stara zloraba vladarjeve osebe v svrhe moralnega pritiska na parlament, oziroma posamezne stranke! Razpoloženje v avstrijski zbornici provizorij nikakor ni ugodno in po današnjih izjavah zastopnika Poljskega kluba posl. Kozłowski pač ministrski predsednik ni več na nejasnem, na kak odpor bi zadel zahteva poostri vojaška bremena brez primernih in nujno potrebnih olajšav glede na prezenčno službo itd.

Posl. Kozłowski je povedal, da jemljejo poljski poslanci za obžalovanje na znanje, da se skuša uvedbo dveletne službe zopet zavleči, kar bo politični radikalizem le še bolj ojačilo. Poljski klub zavzema v armadnih vprašanjih od nekdanj hiperlojalno stališče in vendar kaka raz-

lika med besedami dr. Kozłowskega in petolizno izjavo slovenskih klerikalcev!

Ministrski predsednik danes sploh ni čul mnogo prijaznih besed. Govornik nemškega Nationalverbanda grof Barbo je tožil o c. in kr. avstro-ogrski konfuziji in obžaloval, da pogreša zbornica še danes pravega vodstva, grof Stürgkh jo je sicer hvalil, da se je odrekla dosedanja pasiviteti — toda njegova zasluga to ni! Iz govora grofa Barba je bilo spoznati, da se Nationalverband od grofa Stürgkha prav vidno odmiha, seveda je govornik navedel za to dejstvo nacionalne vzroke, češ ministrski predsednik je napram Nemcem popolnoma hladen. V resnici pa se tudi nemške podgane pripravljajo zapustiti ladijo. Če pride vojaški provizorij, tedaj gre grof Stürgkh gotovo, ker mu manjkajo vsi talenti, izvesti tako težavno nalogo. Vedno pogostejše se v parlamentarnih krogih govori o »novih možeh« in karakteristično je, da se že par dni ponavljajo imena novih ministrskih predsednikov, kakor da bi vladina kriza že eksistirala. Vsa možna in nemožna imena Beck, Forster, — Bienerth (!) med njimi. Značilno je tudi, da se z gotovo strani že prakticira stari nasvet: principis obsta. Včerajšnja »Reichspost« je zaničljivo in jasno namigovala o »peku«, ki ne bo pekel parlamentarnega kruha, današnji »N. W. Journal« pa se je odkrito in v svojem velemenu vrgel proti event. Beckovi kandidaturi. Časnikarska kampanja je zasukana po nemško nacionalno, češ Beck je največji škodljivec nemškega naroda, toda trdi se, da se stekajo niti v vse drugih kakor pa nemško-nacionalnih krogih. Baron Beck ni persona grata.

Dogodek današnjega dne je odgovor naučnega ministra Hussareka na interpelacijo nemškega Nationalverbanda, glede znane v nižjeavstrijskem dež. zboru sklenjene lex Kolisko.

V bledem strahu pred češko invazijo je dunajski dež. zbor sklenil l. 1909 celo vrsto zakonov »v varstvo nemškega značaja« nižjeavstrijske dežele. Določil je, da bodi nemščina izključni uradni jezik deželnega zbora in odbora, deželni zavodov in uradov ter mest z lastnim statutom, statuiral je nadalje, da sme biti učni jezik na nižjeavstrijskih učiteljskih le nemški. Obnovili so tudi staro, že več kakor 10 let vedno znova podano »lex Ko-

lisko«, ki hoče uvesti v vse nižjeavstrijske ljudske in meščanske šole nemščino kot edini učni jezik. Prva dva sklepa sta bila 1909. leta sankcionirana, odgovornosti za lex Kolisko pa vlada, kakor prejšnja leta tudi tokrat ni upala prevzeti, ker je bila preočividna izraz narodne brutalnosti proti češkimi šolam na Dunaju. Nižjeavstrijski dež. zbor se v svojem »narodnem delu« ni dal motiti, vsako leto je ponovil svoj ceterum censeo v sklepu, ki je po svojem prvem predlagatelju nemškemu nacionalcu Kolisku dobil za vedno stalno ime. Tudi letos. In nemške parlamentarne organizacije so napale vse svoje sile, zastavile ves svoj vpliv in ugled, da priborijo tej spaki moderne zakonodaje cesarjevo potrdilo. Že se je govorilo, da se vlada vdaja nasilnemu pritisku, toda grof Stürgkh se je vendar ustrašil posledic — naučni minister je danes povedal, da se proti lex Kolisko § 6. drž. šolskega zakona, ki predpisuje, da ima o učnem jeziku v ljudskih in meščanskih šolah odločati deželni šolski svet in sicer potem, ko je zaslišal vzdrževalce šole, to je starše otrok. Dežela te pravice ne more uničiti in sklepa dež. odbora, ki je naperjen proti državnemu zakonu ne more vlada priporočiti cesarju v odobrenje. — Zanimivo je bilo, s kako reservo so sprejeli to izjavo Nemci in Čehi. Vse stoji pod vtiskom vršehih se spravih konferenc in na obeh straneh je opaziti nenavadno vzdržljivost. Minister Hussarek si je izbral precej ugoden trenutek, v katerem je podal Nemcem grenko pilulo.

V nemškem Nationalverbandu se je zgodilo kakor smo zapisali. Nemško-radikalni klub je svojega načelnika podučil, da je član Nationalverbanda le ker je član radikalnega kluba in Wolf se je spokorno vrnil. Izstopil pa je iz predsedništva Nationalverbanda in njegovo mesto ostane za sedaj nezasedeno. Videti je, da se Nationalverband trudi zavleči vse kritične momente na poznejši čas. Vse čaka pred vrati notranjega ministra.

V torek je glasovanje o Körnerjevem predlogu. Pri volitvi generalnih govornikov za brambno reformo se je danes dogodil na sebi sicer malenkosten, toda vendar pomemben slučaj. Za generalnega govornika je bil gladko izvoljen nem. nac. posl. Kraft, za generalnega kontra govornika pa so bili trije kandidati, Rusin, soc. demokrat in češki nar. socialist. Socijalni demo-

krati so na vse kriplje agitirali za svojega kandidata, toda prišlo je do ožje volitve med soc. dem. Dötschem in nar. soc. Chocem. Pri ožji volitvi je bil Choc s 47 proti Dötschu z 38 glasovi izvoljen. Odločili so češki socialni demokrati, ki so oddali svoje glasovnice češkemu posl. Chocu in ne nemškemu sodruhu Dötschu! To dejstvo je vzbudilo v zbornici mnogo pozornosti ter se splošno smatra kot znak velikega zbližanja med češkimi avtonomisti in narodnimi socialci. Stvar pa ni tako »huda«. Narodni socialci so bili odstopili češkimi avtonomistom govorniško mesto v debati (posl. Smeral) in ti so se zavezali voliti zato nar. soc. generalnega govornika. Navzlic temu bo jutrišnja »Arbeiterzeitung« polna »izdajstev« čeških avtonomistov.

V naslednjem sejno poročilo: Zbornica je takoj začela z nadaljevanjem razprave o brambni predlogi.

Posl. grof Barbo se je čudil, da vlada in razne stranke letajo za socialnimi demokrati in je poudarjal potrebo, izpopolniti armado. Svetovni položaj se hitro menja in z ozirom na Italijo, ki vedno preži, kdaj nam skoči v hrbet, bo morda z vojaškega stališča treba presojati, če že ne kaže držati pregovora: najboljša obramba je udarec. Sedanji nejasni stadij posvetovanj o brambni predlogi je tipičen za c. kr. avstrijsko-ogrsko konfuzijo. Ministrski predsednik je izrazil svoje zadovoljstvo, da je nehala pasiviteti zbornica. Ta pohvala je toliko bolj laskava, ker ministrski predsednik ni ničesar pripomogel, da se je to zgodilo. Zbornica ima veselje za delo, a zmožna še ni za to. Če bo iz brambne reforme kaj, tega pač ne bo zapisati na dobro ministrskega predsednika, marveč bo le dokaz, da bi spretno vodstvo tudi pri drugih vprašanjih v zbornici lahko kaj doseglo. Nemški nacionalci se hočejo zavzeti za armado, a ne ministrskega predsednika na ljubo. Nemci čutijo za ministrskega predsednika to, kar on za Nemce. Termometer čustev ministrskega predsednika za Nemce pada vedno in se bliža ledišču. Nemci bodo glasovali za predlogo ne da bi zahtevali koncesij, ne bodo pa trpeli, da bi druge stranke dobile za to koncesije.

Češki agrarec Stanek je kritikal gospodstvo nemškega jezika v armadi in vpraševal, kako je z na-

šim razmerjem z Rusijo, ki je vendar Avstrijo enkrat rešila.

Poljak vit. Kozłowski je poudarjal, da se je poljski klub vedno zavzemal za armado. Z obžalovanjem pa opazil, da zopet ne bo nič z dveletnim vojaškim službovanjem. V prestolnih govorih in vladnih izjavah se je obetala uredba deželnih financ, socialno zavarovanje itd., a nič se ni zgodilo in tudi vodocestni zakon ni rešen. Tako postopanje mora le pospeševati razvoj radikalizma. Kar se tiče brambne predloge, morajo Poljaki odločno zahtevati, da se hitro uvede dveletno službovanje. Zapovedni jezik je stvar cesarja, a pogoj napredka v armadi je, da so oficirji zmožni polkovnega jezika.

Soc. dem. Daszynski je dejal, da se socialni demokratje ne čutijo poklicane, braniti pravice kroge. Brambno predlogo smatrajo za nesprejemljivo.

Kršč. soc. Kienzl je mestni prebivalec priporočal, naj bodo zavzeti za armado, ker se od vojakov kaj zasluži.

Po volitvi glavnih govornikov je naučni minister pojasnil, da lex Kolisko ne bo sankcionirana, ker je v nasprotju z veljavno postavo.

Prihodnja seja bo jutri v petek.

Rudarske stavke.

Avstrija.

Praga, 21. marca.

Statistika iz premogokopnih okolišev na Češkem izkazuje med 29.738 delavci 8372 stavkujocih. Kljub temu, da so večeraj v Mostu soglasno sklenile delavske organizacije vseh strank, da hočejo pozvati delavstvo, naj se vrne na delo, se je stavka vendar razširila še na deset drugih rogov, tako da danes stavkajo v duhovskem okolišu delavci 37 rogov. V nekaterih premogokopih je delo popolnoma ustavljeno in je prišlo ponekod tudi že do izgradov. V Jišvi pri Oseku so imeli delavci shod ter so pešodu bombardirali dovozni rov s kamenjem. Prišlo je o ožnostvo, ki je zopet napravilo mir. Poljski delavci so sklenili, če stavka ne bo v kratkem končana, da se vrnejo v svojo domovino. Tudi v chabařovskem okolišu se stavka širi od ure do ure. V celnem tepleškem okolišu počiva delo, v dnehoevskem okolišu stavka od 4856 delavcev 2298.

izborna kuzla, ki ima izvrsten nos za pečenko in klobase. Na desnem ušesu je popolnoma gluha, pa tudi na levo ne sliši nič. Več pove iz prijaznosti g. Pipopuh, Zala skala. — Prav poceni prodam pušo brez cevi. Vzame jo lahko vsak paglavac brez skrbi v roke. Ta jako dobro ohranjena trocevka bi bila kaj prikladno darilo za birmance. Pušoljub, Zala skala. — Naprodaj je istrski brak, ki čanta samo na dve nogi, ako tudi ga je povozil avtomobil. Kuža je jako miren in se ne zateče nikoli nikamor, ker ne gre rad z doma. Naslov: Zgagogo, Zala skala. — Rad bi zamenjal svoje dvocevko, sistem Krambambuli. Ta milijonkrat prokleta puša se ne sproži skoraj nikdar, akotudi sem jo dal popravljat bogve kolikokrat. Migomig, Zala skala.

Cekar upravništva. Vse one zveste naročnike, katerim morame vleči naročnino s kleščami iz žepa, smo kaznovali dosihmal s tihim zaščevanjem. Ker pa vidimo, da to ne pomaga nič, začnemo drugo leto za bavljati na glas. Kdor lani ni plačal Ocvirkov, misli, da ga bomo pitali tudi zanaprej zastoni z njimi. Opozorjamo naročnike, da bo tepla nadloga javne graje vse one stiskače, ki skrivajo denar doma ali pa ga zapravljajo v gostilnicah. Čaveant kozli!

LISTEK.

Ocvirki Diane.

Spisal Rado Murnik.

(Konec.)

Vprašanja. Koliko soli je treba za nojevo jajce, kuhano v mehko? Ali barvajo zamorci nojeva jajca za piruhe? Ali bi se dala za velikonočne pirhe poslikati tudi mravljinčna jajca?

Odgovor. To je pa že res od sile, kar uganjajo neusmiljeni vpraševalci z uredništvom! Menda premišljujete ves božji dan, s katerimi vprašanji bi nas mučili bolj kanibalško. Veste kaj? Dajte se sami skuhati v mehko in pojdit se solit s piruhi vred!

Dvoje vprašani. Slavni Ocvirki! Prosim, rešite mi tile dve pereči pasji vprašanji:

Kužek nima repa več, kdo mu ga je odsekala preč? Kaj bo zdej, kaj bo zdej, ko ne miga več naprej?

Odgovor. Žalost nas obhaja, neizmerno globoka žalost, videč, kako mikroskopično malo resnobe imajo nekateri ljudje in kako strastno radi uganjajo neslane šale z

uredništvom. Kaj smo vam storili zalega, da nas morite s takimi pasjimi ugankami? Saj vendar nismo skrivili nikomur nobene dlake na kapi. Prizanesite Ocvirkom s takimi rebusi! Vaše počenje je naravnost nedostojno za evropskega lovca in kinologa. Nemara si pa celo domišljujete, da ste humorist? Toda resnično vam povemo: Kakor »lovec« ni lovec, tako tudi »humorist« ni humorist. Pobjeljajte se in ne dražite nobenega uredništva več!

Cekar uredništva. Vse velece-njene gg. sotrudnike prosimo najprijazneje, naj nam pošiljajo svoje dragocene rokopise vsaj samo dva meseca prepozno, da bo mogel izhajati naš list tudi zanaprej z redno in točno zamudo.

G. K. v L. Vi ste eden izmed onih trdokornih grešnikov, ki pišejo s tako raskavim peresom, da more brati njih rokopise kvečemu specialist za hieroglife. To so recepti, ne pa rokopisi! Ubogi stavci morajo hoditi povpraševati za vsako drugo besedo. Ob popravni so stavec, faktor in korektor v nevarnosti, da se jim omehčajo možgani. Tudi vsebina vaših spisov je tako strupena, da bi jih naš prijatelj in drogist Kanc prodajal lahko namestu strihnina za lisice. — C. B. Zakaj pišete vsak stavec posebej, kakor bi pisali evan-

gelij? Nemec imenuje take ljudi »Zeilenfänger«. Prejkone upate, da dobite zato več honorarja. Pa se presneto motite! Ocvirki sploh ne plačajo nikomur nobene nagrade, ker si nočejo pridobiti sotrudnikov s podkupovanjem. — X. Y. Kdor piše svoje rokopise s svinčnikom, ta bagatelizira urednika, korektorja in stavca ter kaže, da ne ve, kaj je manira. In zakaj popišete vedno vso stran in ne pustite nobenega roba za popravo? Ali mislite, da je vsak klasik, kdor nam kaj kvasi? Morda si celo domišljate, da dobite Noblovo nagrado za svoja zmašila. Niti en stavek ni pravilen! Prosim vas, pišite svoje sestavke s črnilom, da si ne bodo nedolžni ljudje kvarili oči ali pa ostanite za pečlo, vi nerodni kvaski! — Janko Bimbo. Vam zopet ni prav, da smo imenovali svoj list »Ocvirke Diane«. Priporočate nam »Flancate«. To je res lepa in blagorlasna beseda, toda Diana žalibog ni vedela nič o njih. Profesor Plešoprask je prebrskal vso staro literaturo, pa ni našel nikjer nobenega sledu o njih. Ocvirki pa so bili znani že klasičnim bogovom. Sploh pa glavna stvar ni ime, marveč dobra vsebina lista. — A. S. Pritožujete se: »Lanjski Ocvirki pišejo! Nekateri lovci mislijo, da se bo moral takoj podreti svet, ako le malo ponehajo

lagati. To cika tudi name, saj lani niste hoteli sprejeti mojega dopisa, koder sem povedal vse po resnici, da sem ustrelil s flobertovko dva vrabca z enim samim strelom! Za to imam pet živih veljavnih prič. Vsa žlahta je rekla, da je moj spis izboren. Prosim, da ga priobčite v svojem cenjenem listu, če ne se ne aboniram več na Ocvirke.« Odgovarjam vam: Nastavili ste nam ostro nabito flobertovko in pet živih prič na prsi. To zadostuje. Vaša povest o blagopokojnih dveh vrabcih se nam je zdela res nekoliko neverjetna. Oprostite nam! Vaš dragoceni rokopis hranimo še vedno v cekarju uredništva in priobčimo vašo novico prihodnje leto na odličnem mestu. Pa brez zamere! — Lovsko pratiko za lansko leto in ribarsko pratiko za predlansko leto priobčimo v prihodnjem letniku, kadar jo potuhta naš velenatančni gg. pratikar, ki se ne prenelagil nikdar.

Kratka oznanila. Službo želi premeniti star, izkušen lovski čuvaj, trikrat cepljen in sploh jako zanesljiv. Pije lahko noč in dan, tudi žganje. Plača po dogovoru ali pa kar tako. — Naprodaj je star kužek, pristne ciganske pasme, odlični varih. Ker so mu izpali malone vsi zobje, je izredno krotak in se ni bati, da bi koga ugriznil. — Naprodaj je tudi

Nemčija.

Dortmund, 21. marca.

Višji rudarski urad naznanja, da dela od 196.489 delavcev že zopet 186.505. Kakor poročajo iz Draždan, so aretirali v Plauenu socialnodemokratskega poslanca Winklerja, ker je stal za stavkujoče na straži. Ko se je legitimiral, so ga zopet izpustili.

Anglija.

London, 21. marca.

Rudarska zveza je sprejela vladno zakonsko predlogo o minimalni mezd, kakor poročajo listi, samo z večino 12 glasov. V celnem je bilo oddanih 140 glasov. Večina angleških delegatov je bila proti sprejetju, pregledovali pa so angleške delavce Skoti in delavci iz Walisa.

V zbornici je govoril Balfour proti sprejetju zakona, češ, da ta zakon nikogar ne zadovoljuje in da bi tudi ne dosegel svojega cilja. Tudi ni prav, da skuša vlada tak preobrat naprtiti zbornici, ki naj bi tekom enega tedna izvršila to odgovornost polno delo. Ministrski predsednik Asquith mu je odgovoril, da popolnoma razumeva njegove pomisleke, vendar pa je zakonita ureditev razmer neizogibna, ker trpi pod sedanjimi razmerami vse prebivalstvo.

Italijansko - turška vojna.

Pariz, 21. marca.

Tukaj se mnenja, da bo začela Italija zdaj, ko se je mirovna akcija vevlasti razbila, z akcijo mornarice proti tej ali oni točki otomanskega ozemlja. Menijo, da Italijani ne bodo bombardirali dardanelnih urovd, temveč da bodo zasedli otoke v turškem Arhipelu.

Štajersko.

»Občni zbor« štajerske kmečke zveze. Na Jožefovo pride iz cele Savinske doline in tudi iz ostalih spodnještajerskih krajev veliko ljudstva na božjo pot k Sv. Jožefu nad Celjem. To priliko so že večkrat izrabili klerikalci za shode in druge strankarske prireditve v Celju — kajti stvar izgleda potem tako kakor da je naše dobro in verno ljudstvo iz samega navdušenja za klerikalno stranko prihitelo na shod. Zborovanje, ki se je vršilo v tork v vrtnem salonu klerikalnega hotela »pri belem volu«, je nosilo ime »občni zbor slov. kmečke zveze«. A bil je to prečuden »občni zbor« brez običajnih poročil in volitev, ki so vendar za vsako pravilno društvo potrebne. Bil je navaden kmečki shod, ki je bil voditelj klerikalne stranke potreben, da bi si v neprijetnem sedanjem položaju znova osvežili in »utrdili« svojo reputacijo. Zbralo se je okoli 400 ljudi, med njimi precej duhovnikov, žensk in tistih znanih romarskih postav s cekarji in torbami. Predstavljali so zaupnike vladajoče slovenske stranke na Sp. Štajerskem. Navzoči so bili poslanci Korošec, Roškar, Benkovič, Jankovič, nekateri dii minorum gentium in ljubljanski dr. Krek. Boljših ljudi, bodisi kmetov ali obrtnikov, uradnikov, učiteljev in dr., ni bilo nič navzočih. Za glavni zbor klerikalne stranke ne baš razveseljev pojav. Predsedoval je dr. Jankovič, politično poročilo je imel Roškar. Govoril je na dolgo in široko o kmečkih težnjah, krivicah, ki jih prizadeva spodnještaj. Slovencem dež. odbor štajerski, napadal Wastiana in Orniga in ju dolžil krivde na ob-

strukciji v dež. zboru; pravil je, da znašajo dež. dolgovi 50 milijonov kron in da so hoteli nemški nacionalci zvišati dež. doklade za 40%, kar so pa edine slovensko-klerikalni poslanci preprečili z obstrukcijo. (Ravno prej je pa trdil, da obstrukcija je Wastian s svojimi pristaji in moti redno delo v dež. zboru, Op. ur.) Napadel je naprednjake kot »najhujše sovražnike slovenskega kmeta«, ki so hujskali in še hujskajo »naše dobro ljudstvo proti obstrukciji«. (Ce-gavi, Wastianovi ali Koroščevi? Op. ur.) Slikal je na to krivično postopanje štaj. kmet. družbe napram Slovencem. — Za Roškarjem je govoril dr. Krek enega izmed svojih znanih rovtarskih govorov. Zmerjal je prejšnje konservativne politične voditelje spodnještaj. Slovencev za »politične frajle«. (Med njimi so bili tudi duhovniki! Op. ur.) Primerjal je naprednjake konjederem in konjederkam, zmerjal jih z barabami in svinjami, rekel, da jih treba tako dolgo klofotati, da se spremene v klerikalce. »Kdor hoče biti naš, mora vse liberalce zaničevati in sovražiti...« je učil ta vzorni katoliški duhovnik natančno po novodobnem klerikalnem krščanskem nauku. Imenoval je napredne kmete in volilice snoparje in neumneže. Uradnike, da je treba iz kmečke zveze ven pometati. Opažalo se je, da so mu demonstrativno ploskali le duhovniki ter nekaj mladine. Med ostalimi govorniki je še imenovali kmeta Rancigaja iz Št. Jurja ob Tab., dr. Korošca in dr. Jankoviča. Sprejeli so resolucijo, v kateri se poziva klerikalne poslance, naj vstrajajo v »svojem boju za slovensko ljudstvo in njegove pravice tako dolgo, da nemško-nacionalna večina štaj. dež. zbora ne ugodí njegovim zahtevam.« Bolj splošne resolucije niso mogli skleniti. Čudno je, da ni bilo na zborovanju Robiča in da je imel tokrat glavno besedo zopet — Roškar. Iz tega, kar smo povedali, je jasno, na kakem nivoju je stal glavni zbor klerikalne stranke za Sp. Štajer. Kajti ime kmečke zveze in slov. ljudske stranke je le zelo naiven švindl za lahkoverne ljudi. Krekove prostaške psovke so odprle že marsikateremu priprostemu človeku oči, na širšo spodnještaj. inteligentnejšo javnost bodo pa učinkovale naravnost odvrtno. Na shodih Narodne stranke se ni še nikoli o klerikalnih govorih tako odurno in sramotilno, zavedamo se vedno, da stoji narodna celota in narodova čast še vedno nad stranko. Krekova politika, katero bi duhovniki tako radi popolnoma uveljavili tudi na Štajerskem, vodi k propadu, ne pa napredku naroda. Tudi njegovega docela enostranskega stanovskega stališča ne moremo odobravati, kajti slovenskega naroda na Sp. Štajerskem ne tvorijo samo kmetje, temveč tudi drugi prav tako važni stanov. Obrtniki, uradniki, delavci in dr., ki silijo včas za klerikalci, so dobili pošteno brco, ki si jo bodo menda zapomnili. S celjskim zborovanjem klerikalci na Sp. Štajerskem niso mnogo pridobili. Stranka, ki se navzlic svoji današnji politični moči ne more povzpeti višje ko do prostaškega zmerjanja političnih nasprotnikov, ne more nikomur imponirati. S take vrste demagogičnimi govori, kakor ga je govoril v Celju dr. Krek, se navduši le ljudi, ki nimajo prav nobene razsodnosti in političnega prepričanja in so jutri lahko že v — nasprotnem taboru, ako se jim nudi kaj še bolj slaneza. Za Krekove psovke bi se sicer ne zmenili — ako bi jih ne govoril eden izmed prvih klerikalnih politikov in vodja

ljudskega — izobraževalnega dela na Štajerskem.

V Žetah pri Rogateu se vrši v nedeljo dne 24. t. m. po rani maši pri Berligu javen društven shod političnega in gospodarskega društva za šmarsko-rogško-kozjanski okraj. Somišljeniki, udeležite se ga prav množestveno!

Iz Celja. Klub naprednih slovenskih akademikov je začel prav marljivo prirejati javna predavanja. V sredo zvečer je prav dobro predaval dentist gosp. Kadruka »O zobeh in njih gojitvi«, prihodnjo sredo zvečer pa predava dr. Bogumil Hrašovec »O avstro-ogrski zunanji politiki«. Občinstvo je k predavanju vladno vabljeno.

Drobne novice. »Slovenčev« geografi. Te dni je umrl v Sv. Rade-gundi blizu Gradaca zdravnik dr. Rup-rieh. To je »Slovenec« posnel po graških listih in imenoval kraj Sv. Rade-gundo slovenski — Radinec. Dobro! — Iz Brežic poročajo, da sta ušla v nedeljo ponoči iz zapora pri okrajnem sodišču kmečka fanta Andrej Ban in Janez Vinkošek iz Bizeljске-gate ter se obrnila najbrže na Hrvaško. Isto noč je ušel tudi kaznjeneec Janez Korpar. Ušli so najbrže s pomočjo od zunaj. — Iz Maribora. Ponoči pred Jožefovim se je bila v gostilni »Kreuzhof« pravcata vojska med dragonci in nekimi delavci. Dva delavca sta ranjena, eden dragonec je pa dobil kroglo v nogo. Take vojske so sicer v Mariboru na dnevnem redu. Očividno manjka policiji v mestu in Studencih potrebne energije. — Ta ljubna naivnost! »Straža« pravi v zadnji izdaji, da je pisatelj članka »Štajercijanstvo v razsulu« moral objaviti svoj članek v »Slov. Narodu«, ker bi mu ga »Nar. Listu« zaradi zveze s — štajercijanci ne sprejeli. To sumničenje je tako naivno — neumno, da pripisujemo avtorstvo gosp. kolegi Kemperlu. Prejšnji dan je bil praznik — in z nečim se morajo izpolniti predali, kaj ne? Blagor mu, kdor ima tako potrpežljive bralce! — Zopet zgodba iz kozjanskega okraja. Dne 16. t. m. je Janez Doberšek v Št. Vidu blizu Planine tako pretepal svojo sestro, da ga je moral oče s pomočjo dveh drugih sinov spraviti iz hiše. Janez je pa zunaj pobral velik kamen in ga zagnal očetu s tako silo v glavo, da se je težko ranjen zgrudil. Ko je ležal stari mož nezavesten na tleh, ga je surovež še s palico pretepal, dokler ga niso spravili proč. To je naravnost nečloveška surovost. Pa kako hoče biti ljudstvo boljše, če sliši kake Kreke na shodih? — Umrl je pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah vpo-kojeni davkar Stühler.

Nemška propaganda v Hrastniku. Minulo nedeljo sta se vršila tu občna zbora sulferajnske in šidmar-ske podružnice. Prva šteje 178 (!), druga 59 članov. Ti se rekrutirajo iz hrastniških in trbovljskih Nemcev ter nemškutarjev. Za udeležence je prav značilno, da jih je navduševal k »völkische« delovanju — Linhart, »Štajerev« Linhart iz Ptuj. Rova-nje nemškutarjev in pangermanskih agentov pri nas bi naj navduševalo Slovence k čim marljivejšemu narod-nemu delu.

Članičina v Ptuj. V nedeljo dne 24. marca t. l. gostuje na našem odru Dramatično društvo v Mariboru. Vprizori se krasna ljudska igra »Gra-šček in kmet«. Pri predstavi sodeluje orkester mariborskega Glasbenega društva, ki priredi po predstavi ob 8. zvečer v vel. dvorani ljudski koncert. Upamo, da bode požrtvovalnost mariborskega dramatičnega društva, ki se ne boji nobenega truda, da nam

pripravi par prijetnih ur, poplačalo občinstvo v Ptuj in okolici s tem, da zasede do zadnjega kotečka dvorano. Začetek predstave je ob 4. popoldne. Predprodaja vstopnic v Narodnem domu v Ptuj.

Laški trg. Tukajšnje »Bralno društvo« in Ciril-Metodova podruž-nica priredita v nedeljo dne 24. mar-ca 1912 ob 4. popoldne v prostorih Pivnice § 11 gledališko predstavo. Vprizorita se igri: »Svojeglavke«, šaljiva enodejanka, in »Čevljar Bla-že«, burka v treh dejanjih. Ker je eventualni čist dobiček izključno od-menjen v prid fondu za nabavo nove-ga diletantskega odra, se prosi, koli-kor možno obilne udeležbe.

Koroško.

Požar v skladišču. V skladišču trgovca Josipa Ferca v Celovcu se je vnel velik zabor raznih vžgalic. Ogenj se je razširil nenadoma po celem skladišču. »Ok plamen je švil-gal iz oken in ogrožal, da vname so-sedne hiše, kar pa so gasilci ubra-nili. Skladišče je popolnoma pogore-lo. Škoda je velika.

Samomor v brzovlaku. V tržaškem brzovlaku št. 508 so našli v Celovcu posestnika Alojzija Erkerja iz Stare cerkve pri Kočevju s pre-rezanim vratom. Erker je izvršil sa-momor. Odpeljali so smrtno ranje-nega v celovško bolnišnico.

Tatinski hlapci. Posestnik Mat-tija Vilčer je v okolici Spitala sprejel že decembra meseca nekega kroja-škega pomočnika za hlapca. Pred nekaj dnevi se je novi hlapec vlegel takoj po kosilu v posteljo, češ da je bolan. Ko so drugo jutro domači šli gledat v hlapecovo kamro, hlapca ni bilo več. Ušel je z nočnim vlakom proti Tirolski in odnesel s sabo več gospodarjeve obleke in 1400 kron denarja.

Primorsko.

Porotno zasedanje v Gorici se odpravi 26. t. m. Na vrsto prideta naj-preje obravnavi proti »L' Eco del Litorale«. Med drugimi pride na vr-sto tudi znana detomorilka »Erči-čeva.

Umrl je v bolnišnici v Gorici vpo-kojeni nadučitelj g. Jernej Troha, star 66 let.

Zaplenjena laška zastava. V go-riškem gledališču igra neka laška družba. Pri opereti »Sultana« so na-stopile štiri balerine z zastavicami. Ena izmed teh je imela laško zasta-vo. Navzoči Lahji so zagnali silen vrišč in zahtevali, da se nastop ba-lerin ponovi. Toda veselje jim je skalil policijski »omisar, ki je laško zastavo zaplenil. Včerajšnji »Cor-riere« se je tako razjezil zaradi te zaplembe, da je bil tudi zaplenjen.

Z železniškega mostu pri Gorici je skočil v Sočo Franc Devetak iz Št. Andraža. Truplo so potegnili iz vode že blizu Majnice.

Stavka v Zdravčini. V tovarni v Zdravčini so začele stavkati de-lavke, ker jim je hotel podravnatelj znižati mezd za 5%. Delavke bodo vstrajale pri stavki, dokler se jim plača mesto zniža, ne poviša za 5%.

Spremljenost drugega avstrijskega dnevnoletja »Tegetthoff« v Trstu se je vršilo včeraj, kar smo pri-občili že na drugem mestu z veliki-m slovesnostmi. Navzoči so bili prestolonaslednik Franc Ferdinand s soprogo in otroci, nadvojvoda Sal-vator in kumica nadvojvodinja Bian-ka in mnogo visokih državnih funk-cionarjev. Splovljenje »Tegetthoffa« se je izvršilo ugodno. Po splovljenju

se je vršila jako zanimiva pomorska vaja vojne eskadre. Vprizorili so napad na mesto Trst od južne strani. Tri velike vojne ladje, 18 torpe-dovk in več torpednih čolnov so na-padle eskadro, ki je imela nalogo braniti mesto. Boj se je vršil pri-bližno 8 milj od obrežja. Cel mane-ver je vodil nadvojvoda Franc Fer-dinand. Na vojnih ladjah je bilo tudi več gostov, ki so z zanimanjem sle-dili zanimivim prizorom. Vaja je trajala skoro eno uro. Med vajo se je pripetila grofu Montecuccoliju ne-zgoda, da je padel v morje. Ko je hotel prestopiti iz tenderja v šalupo, kjer so bili ministri in drugi državni dostojanstveniki, se mu je zapletla med noge sablja, Montecuccoli je omahnil in padel v precejšno valov-je. Neki mornar je skočil takoj za njim, toda grof Montecuccoli je pri-palval sam k tenderju, s katerim se je odpeljal takoj na suho. Grof Montecuccoli je dobil povodom slavnostnega splovljenja novega dread-noughta veliko brzojavnih pozdravov in čestitk, med temi tudi od mi-nistrskega predsednika grofa Stürg-ka. Slavnost, ki je privabila v Trst toliko raznih gostov, se je završila popoldne s slavnostnim banketom na vojnih ladjah »Gaa«. »Nadvojvoda Franc Ferdinand« in »Radecki«.

Kastav. V mestu Kastav je otvoril svojo lekarno g. Ivan Peri-šič, odlični strokovnjak in vrl ro-doljub, ki ga toplo priporočamo.

Hvaležna sopivca. Kurjač Ta-rantini je imelbendar in vesel prostosti je povabil svoja prijatelja Delpie-ra in Golevška v neko gostilno v Starem mestu v Trstu. Pili so bratci toliko časa, da je bil gostitelj popolnoma pijan. Prijatelja sta ga pečjala na to na dvorišču, kjer sta mu po-brala ves denar v znesku 320 K in ga pustila v gostilni tako praznega, da še cehe ni mogel poravnati. Ta-tova so še ta večer ujeli.

Ogenj. Včeraj je pogorela v Tr-stu manufakturna trgovina Karla Je-drejčiča na cesti Malcantona. Kako je nastal ogenj se ne ve. Pogorelo je tudi ročno skladišče na dvorišču. — V stanovanju Al. Bertona na cesti Antonio Caccia je padla na tla pe-trolejka in se razletela. Naenkrat je bilo celo stanovanje v ognju. Doma-či so se rešili, pogorela pa je oprava vredna nad 400 K.

Dnevne vesti.

+ Iz Elsnerjevega pašalika. Neu-mornemu trudu tega dnevnega deželno-sodnega predsednika se je zopet po-srečilo, da je pahnil čez prag enega izmed najodličnejših, a tudi najodloč-nejših slovenskih uradnikov. To je deželnosodni svetnik Kobler, katera-ga je Elsner toliko časa šikaniral in ponižaval, da je šel v najboljše moški dobi v pokoj. Ista usoda čaka baje še več slovenskih sodnikov, ki nočejo ukloniti svojega tilnika pod nemško-nacionalni bič Elsnerjev, kakor je storil to v nemožnosti poniznosti na pr-sedanji gosp. predstojnik okrajnega sodišča. Na drugi strani pa se herme-tično zapirajo duri justične palače slovenskemu naraščanju, tako da bo-mo v doglednem času lahko z Dioge-novo svetilko iskali v beli Ljubljani neponižanega slovenskega sodnika. — Pa ko je ljubljanski državni poslanec dr. Ravnihar v svojem izbornem in čisto nestrankskem govoru slikal te nazasične razmere, so kranjski klerikalni poslanci zapustili demon-strativno zboralno, da se ne zamerijo vladi in zlasti justičnemu ministru Hochenburgerju, katerega slaherni dan krvavo rabijo za pardoniranje

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Četrtil del.

(Dalje.)

»Prav, Nina, prav,« je rekel tri-bun in se je pobožno prekrizal, kajti vedno je sodil, da vodi višja moč njegovo usodo. »Nebo bo čudovalo ti-stega, ki mu je dalo tako vzvišene mi-sli o bodočem odrešenju dežele prave cerkve, o svobodi in o sreči vseh pre-bivalcev. To upam. Že se je mnogo toskanskih mest začelo pogajati za-radi medsebojne zveze. Tudi nisem od nobenega tirana, izvemši Ivana di Vico, nič drugega slišal, kakor pri-jazne besede in laskave objube. Čas je menda zrel za veliko dejanje.«

»In kako dejanje je to?« je začu-dena vprašala Nina.

»Onemogočiti hočem vsako tuje vmešavanje. S kako pravico daje zbor tujih knezov v osebi cesarjevi Rimu kralja? Rimsko ljudstvo naj si svo-jega vladarja samo voli. Čemu naj hodimo čez Alpe izročat naslov na-šega poglavarja potom Gotov?«

Nina ni rekla ničesar. Navada, da so na državnem zboru onkraj Rene tuji knezi izvolili vrhovnega vladarja s pridržkom, da bo pozneje kronan, kar naj bi izrazilo pritrjevanje Rim-

ljanov, je bila poniževalna za ljud-stvo in nasprotna vsem pojmom o ne-odvisnosti. A bila je v tistem času tako vkoreninjena, da je Rienzijevo smelo namigavanje Nini kar sapo za-prilo, dasi je bila pripravljena sli-sati izreden načrt.

»Kako?« je naposled po dolgem molku vprašala. »Sem-li prav razu-mela? Kaj moreš misliti na upor proti cesarju?«

»Torej — poslušaj me! V seda-njem času imamo dva pretendenta za rimski prestol italijanske cesarske krone. Eden je Čeh, eden je Bavarce. Za naše privoljenje — privoljenje Rima — ni nihče prošil in ni nihče vprašal. Ali se more reči, da smo svobodni, ali se moremo ponasati z republikansko ustavo, če nam tujec, če nam barbar tako na tilnik stopi? No! A mi hočemo biti svobodni, ne samo imenoma, marveč tudi v res-nici. To se mi zdi politično, pa tudi pametno. Ljudstvo zahteva od mene neprestano čudeže. Kako morem ljud-stvo na plemenitejši način preslepiti in je poštenje pridobiti, kakor če branim njegovo najsvetejšo pravico, da si sme vladarja svobodno izvoliti. Drznost tega početja bo barone pre-stašila, vsi Italiji bo to dalo razbur-ljiv izgled, prvi plamen splošnega po-žara bo to. Zgodilo se bo in s takim sijajem, kakršen je primeren za tako dejanje.«

»Cola,« je rekla Nina, »tvoj or-lovski duh se dviga časih v take vi-šave, da mu ne morem slediti. A ne bedi presmelle!«

»Ali nisi še pred nekaj trenutki oznanjala drug nauk? Ali nisi rekla, naj skrbim, da bom izgledal močan, da bi bil res silen?«

»Usoda naj te čuva,« je zavzdih-nila Nina.

»Usoda!« je vzkliknil Rienzi. »Usode sploh ni! Med mislijo in med njeno izvršitvijo je Bog edina vpliv-na moč. Bog me bo čuval. Prav zdaj se mi zdi, da mi šepeče njegov glas: Ne odlašaj, ne trepetaj, ne omahuji! Oko vsegamodrega gleda nate in roka vsegamogočnega te bo varovala.«

Ko je Rienzi tako govoril, je bil njegov obraz blede in njegovo vitko ponosno telo je drhtelo. Vrgel se je na stol in si z rokama zakril obraz.

Nina je bila sicer že vajena veli-kih razburjenj, a zdaj jo je ta prizor vendar prevzel. Plaho se je približala Rienzi in ne da bi kaj rekla, ga je objela z obema rokama.

Sluga je naznanil Rienzi, da je prišla oseba, katero je ukazal po-klicati.

»Že grem! — Sree mojega srca — Danes bova sama večerjala in se o tej stvari dalje pomenila.«

Odšel je v pisarno na drugem koncu sprejemnice, kjer ga je čakal Cecco del Vecchio.

»Kako se ti godi, hrabri moj Cecco?« je vprašal Rienzi s tisto pri-jaznostjo, s katero je vedno govoril s priprostimi ljudmi. »Kakor vidim, se vzlic strašni vročini dobro držiš. Mi delavci — oba delava, Cecco — pač nimava časa, da bi nama rimsko poletje škodovalo na zdravju kakor rimskim postopacem. Poslal sem po tebe, Cecco, ker bi rad vedel, kako sodijo tvoji ljudje, da je bil Orsini obešen?«

»O tribun,« je rekel kovač, »kar iz sebe so navdušenja, da imate po-gum velikaše ravno tako kaznovati, kakor male ljudi.«

»Tako? Zadovoljen sem! Toda, Cecco, morda dobimo še težko delo. Vsak baron se bo bal, da pride pri-hodnjič on na vrsto in strah jih bo naredil pogumne kakor obupajoče podgane. Morda se bomo še morali vojskovati za našo pravično državo?«

»Iz vsega srca se bomo,« je srdito rekel kovač. »Jaz za svojo osebo ni-sem plašljivec.«

»Razširjajte to misel med ljud-stvom, koder je mogoče. Jaz se bo-rim za ljudstvo, v sili se mora ljud-stvo z menoj boriti.«

»To bo tudi storilo,« je dejal ko-vač. »To se gotovo zgodi.«

»Cecco, to naše mesto je pod du-hovskim gospodstvom papeževim, tako naj tudi ostane, kajti to je čast in ni breme. A posvetno gospodstvo,

prijatelj, bi moralo ostati Rimljanom. Ali ni sramota za republikanski Rim, da med tem, ko se midva tod pogovarjava, odloča nekaj barbarov onkraj Alp, kdo naj bo naš vladar? Ali ni dolžnost, se temu upreti? Kaj ima italijansko mesto opraviti s češkim cesarjem?«

»Sv. Pavel ve, da malo,« je rekel kovač.

»Ali ni vredno preiskati cesar-jeve pravice do Rima?«

»Mislim, da pač!«

»In če se izkaže, da cesar nima pravice do Rima ali se mu ni upi-rati?«

»Brez dvoma!«

»Poslušaj torej! Stare listine pri-čajo, da noben cesar ni bil veljavno kronan, če ga ni odobril svobodni glas ljudstva. Mi pa ne bomo nikdar volili ne Čeha, ne Bavarca.«

»A če bodo ti ljudje s severa sem prišli, da bi se dali kronati, jih bomo napodili s kamni in kletvami, kajti mi smo ljudstvo, tribun, ki ljubi svojo svobodo.«

»Pojdite k svojim prijateljem — obiščite jih — govorite z njimi. Re-cite jim, da bo naš tribun te preten-dente poklical na odgovor, s kako pravico da zahtevajo rimski prestol. In naj se ne dajo oplahiti, marveč naj me podpirajo, če bo prilika.«

(Dalje) (Priloga.)

njih volilnih in drugih sleparij. — mebesna slava takemu rodoljubu? + Deželno gledališče je sklenil delni odbor prepuštit tudi za prihodno sezono Dramatičnemu društvu, toda le pod pogojem, da si je držal veto-pravico glede osebe upravitelja in pa — nadcenzuro rektorja. Ako bi se društvo drznilo izkoristiti kako igro proti volji deželne odbora, se gledališče tisti hip in tisti sredi sezone, zapre. Oseba deznega nadcenzorja se ni določena. Ponudba mestne občine, da preme deželno gledališče v last za ceno 100.000 kron, se predloži priporočila deželnemu zboru.

+ »Slovenec« in resnica. Odkar proces v Petrikovu proti pavlanemu menihu Damas Macoču razlaga skandalozne razmere, ki vladajo samostanu čudodelne Matere Božje Čenstohovu, se »Slovenec« v družbi poljskimi klerikalnimi listi v svojem obraza trudi, da bi čenstohovski menihi zločince opral in našel vsa čudodelstva — ruski vladi. »Slovenec« zatrdil, ki sedaj navaja tudi glasilo vesoljnega avstrijskega klerikalstva dunajske Reichspost, ni bil pater Damas Macoč ničesar drugega, kakor službenec ruske tajne policije, policijski agent provocateur. Katoliški cerkev ni torej skrivna na njegovih dejanjih, marveč skriva je Macochovo čudodelstvo ruske vlade, katere namen je bil baje Macoča v samostanu. To pesem sedaj gonijo katoliški klerikalisti v vseh varijacijah, kriče, da so njihove trditve dokazane, da se vselej še ni nihče izmed njih navedel sence kakoga dokaza. In da bi razsodno maso še bolj potegnili jim navzeli, da so »sveti« močje čenstohovski pravzaprav sami angeli, zgolj nedolžne žrtve krivoverske ruske vlade, so si izmislili vest ter jo podajajo za čisto resnico, češ, da je pater Macoč pobegnil iz ječe seveda za vrednost ruskih oblačil, s čemer da je baje na najevidentnejši način dokazano, da je bil pater Macoč samo orodje ruske vlade v pretežen Matere Božje čenstohovske. Toda laž ima kratke noge. Vsi ruski klerikalisti namreč zatrjujejo, da so vse veliki listi o Macochovem begu iz ječe od kraja do konca zlagane, poljsko časopisje pa potrjuje ta dementi ruskih listov s tem, da poroča, da se bo pravna proti čenstohovskim mehom — zločincem obnovila, ker je deželno zakrivilo formalno napako, ker ni svoje obsodbe proglasilo za odločno odločeno carja samega, kakemu je po zakonu pridržano odločanje takih obsodb, pri katerih gre za izpodbijanje državljanov pravic osebno in skupni. In da se izpodbijanje temelji trditvi, kakor da bi ruska vlada favorizirala sprejem nevednih elementov v čenstohovski samostan, se departma za nepravoslavne vero-povedi pri ruskem ministrstvu za kult in bogocastje, kakor javlja Ruskoje Slovo, s posebnim ozirom na Macochovo proces izredno poostriže govorje za izbiro kandidatur, ki jih predlaga katoliška cerkvena oblast v priporočje za člane bratstva v jasno-ruskem samostanu v Čenstohovu.

Ako je dobil prav te dni priporočje ruskega samostana oficijalno obvestilo, da je bil izmed velikih števil kandidatur, predloženih v potrditvi, potrjen za člana jasno-ruske meniške obitelji samo eden — duhovnik Vigura. Vse ostale kandidate departma odklonil. Morda bo napel sedaj »Slovenec« ter bo rekel: pater Vigura je drug Macoč, tisti, katerih sprejem v jasno-ruski samostan je ruska vlada zabranila, in so sami poštenjaki in na pol svetloki. Bomo videli!

+ Politično društvo »Vodnik« v spodnji Šiški priredi javni ljudski poldne 23. marca v soboto zvečer ob 8. pri »Moharju« v Spodnji Šiški. Poročata gosp. državni poslanec gosp. dr. Vladimir Ravniar in gosp. deželni poslanec dr. Fran Novak. Somišljeniki, udeležite se polno-voljno shoda!

+ Občinske volitve v Metliki. Kakor smo že poročali, potrjene doletnički akt je bil že dne 4. t. m. po-kanj okrajnemu glavarstvu v Črno-beli. Zakaj sedaj oblast ne odredi volitve novega župana, je nam veli-uganka.

+ Deželnega veterinarja s plačo 100 kron namerava nastaviti deželni odbor. Skrbeti bo imel zlasti za živali živinorodniške tečaje. Službo se v kratkem razpiše.

+ Še en avtomobil napravi de-želni odbor za »uradna« poslovanja. Pri priki belokranjske volitve se je namreč izkazalo, da en sam avtomobil za klerikalne deželne agitacije ne zadošča.

+ Izpit za zidarske mojstre so predili absolventi tukajšnje držav-nej obrtne šole: Carli Jernej, Logar-je; Curk Matija pri »Kranjski«; Pavni družbi: Hren Jož, Ribni-je; Kurbos Franc, Ptuj na Spod-nem Stajerskem; Škrjanc J., Ptuj.

+ Z Vrhpolja na Vipavskem: Tu smo imeli spoved, na katero je bil povabljen kapucin Bonaventura ali »vipavska pokura«, kakor se je ku-tar sam imenoval na prižnici. Pridi-goval je o vsakovrstnih stvarih in nazadnje je povedal, da je p. prav-ljen vsako uro in minuto izpovedo-vati. Toda kapucin ni ostal mož-be-seda. Ljudje so prišli v cerkev z na-menom, da pojdijo k spoveči, a ka-pucina niso dobili. Ubogi ljudje so čakali od dveh popoldne do sednih zvečer, kapucin pa se je med tem za-baval na veselici pri Staršinovih, ter se šele ob 7. zvečer prigugal v spovednico. Marijine device so ga vsega upehale in utrudile. Drugi dan je povabil vse fante in može iz Vrh-polja v cerkev ob 7. uri zvečer in jim je pridigoval o ponočevanju. Pri-merjal jih je psom, ki iščejo ponoči pisice in jim pravil, da, kadar se ože-nijo, so vsi izrabljeni in za nič. Kaj, ko bi se ta kapucin preselil v Čenstohov, tam bi bil bolj na svojem mestu, kakor v Vipavski dolini.

+ Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, dne 22. marca: Specialni večer s sledečim sporedom. 1. Po Aib-ski dolini (Naravni posnetek.) 2. Na boji, Zigotto! (Velekomično.) 3. V solnograških planinah. (Popotna sli-ka v barvah.) 4. Prekošen. (Kome-dija.) Samo zvečer. 5. Rešitev iz morskih globin. (Ameriška senzacija.) V tej sliki vidi se resnični pod-morski čoln. (Jako zanimivo.) 6. Ko-palna strast. (Velekomično.) Jutri v oboto, 23. marca velikanki spored učinkovitosti: Bitka. (Amerikansko.) Mirko gre v Tripolis. (Komična pri-vlačnost.) Vampirski plesalica. (Dra-ma Nordiskfilm & Co.) Samo zvečer. V torek, dne 26. marca. G. obnica živega. (Velikanska drama.) V soboto, dne 30. marca: Smrtna ladja. Pri vseh predstavah. 800 m dolg film, najsenzacionalnejši vseh doslej po-kazanih.

+ Pozor pred goljuhom. Včeraj je prišel v neko čevljarno okoli 23 let star človek, ki je rekel, da je žel-zniški uslužbenec ter vzel pod to pretevo pri pomočnikih 12 K vred-ne čevlje, češ, da jih gre takoj pla-čati in gospodinj. Ko so se pomočni-ki pozneje o tem informovali, se je dognalo, da je neznanec pod enako pretevo tudi gospodinj ogojčal še za par takih čevljev.

Nepredviden voznik. Včeraj do-poldne je neki hlapec po Resljevi ce-ssti tako naglo in nepredvidno vozil, da je zadel v kandelaber s tako močjo, da se je vsled sunka plinov-ka popolnoma razbila. Krivec je šel škodo takoj poravnat.

Ne v I. marveč v II. vrsti na le-vem balkonu sta sedela pri pred-stavi »Tovarna« ona dva gospoda, ki sta si pri biljeterju izposodila ku-kalo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpelalo v Bu-dimpešto 600 Lahov. 29. jil: je ostalo pa v Ljubljani. V Ameriko je šlo 27 Hrvatov in 80 Makedoncev, v Heb je šlo 60, v Buks pa 25 Hrvatov.

Izpuščeno in najdeno. Neka da-ma je izgubila denarnico, v kateri je imela 15 K denarja. — Gospod Fran Pristavec je našel srebrno verižico.

»Cirkus Kludsky, ki je bil tudi snoči dobro obiskan in so se vsi igralci dobro obnesli, ima danes zve-čer predstavo z izpremenjenim spo-redom. Program je popolnoma veli-komesten.

V kavarni »Central« bo danes zvečer in prihodnje dni koncert du-najskega damskega elitnega orke-stra.

Narodna obramba. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Nekatere podružnice ima-jo navado, da članarino in druge pri-spevke za družbo nabirajo vsako leto šele meseca decembra t. j. takrat, ko je že takorekoč kmalu konec leta. Po mojem mnenju je ta uzus napačen in škodljiv; za nedostatek naj podružni-ce, ki na ta način delujejo, odpravijo. Održujejo, oziroma njeni odbori naj delujejo celo leto, ne samo nekaj časa v letu, ali pa še celo samo nekaj dni koncem leta! Članarino je nabirati že začetkom leta in potem med letom; koncem leta naj pregleduje podruž-nični blagajnik imenik članov, ter natančno preišče, ako so vsi člani svoj prispevek plačali. Ako se bi pri podružnicah povsod tako postopalo, bi družba tudi več članov pridobila, ter bi se letni prispevki zdatno na-rasli.

Društvena naznanila. Za »Domovino«. Dne 13. aprila, torej prvo soboto po Veliki noči, pri-ređi akad. fer. društvo »Sava« s so-delovanjem ljubljanskih dam in brat-skih akademskih društev za dijaško knjižno društvo »Domovine« veliko dobrodelno veselico s plesom v ljub-ljanskem »Narodnem domu«. V raz-vedrilo neplesalec se aranžira Ro-nacherjev večer z različnimi zabav-nimi nastopi. Ta veselica bo z upo-rabljanjem raznih narodnih veliko-nočnih običajev dobila ljudski izraz

in bo brez vabil splošno pristopna vsakomur, ki želi na sebi prijeten način olajšati revnemu dijaštvu za-lostne razmere.

Prijeten izprehod napravi lahko vsak ljubljčan na prijazen Glince, če poseti v ponedeljek (na praznik), dne 25. marca, družinski večer obrt-ne naraščaja viškega »Sokola« v gostilni gosp. Iv. Jelačina (prej Traun). Vstopnina je neznatna, le 30 vin. za osebo, otroci 20 vin. Uprizori se velezabavna burka v enem dejanju »Kremer pri zvitem rogu« in poje dovtipen kuplet »Zviti Jaka«. Tako, da obeta biti večer res zabaven in nepriljen. Začetek točno ob pol 6. zvečer. Večer priredi naraščaj v k. risti svojem »Sokolu« in je torej pri-reditev tudi obenem narodno - dobro-delna. Sodeluje tudi godba na lok. Po igri bo prosta zabava.

Gasilno društvo v Bizaviku ima dne 24. marca ob 2. popoldne volitev načelstva.

Narodna čitalnica v Ribnici. Ker je deželna vlada za Kranjsko odobri-la nova društvena pravila, se vrši v soboto, dne 30. marca 1912 ob 8. zve-čer v čitalniških prostorih izvanred-ni občni zbor. Člani se pozivajo, da se obnega zbora polnoštevilno ude-leže. — Od bor.

Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj vabivse svoje člane in napredne volilce na

javen ljudski shod ki ga priredi v ponedeljek, na praznik Marijinega oznanenja, dne 25. marca ob pol 4. popoldne

v gostilni pri čelno arja na Bolenjski cesti. Poročalo se bo

o razveljavljanju dveh ljubljanskih deže nozborskih mandatov v deželnem zboru ter o podzavljenju mestne poli-cije in razmerah v občinskem svetu.

Volilci! Klerikalna deželnozborska večina vam je silovito razveljavila ma-data dveh poslancev, ki ste jih vi po-slali v deželni zbor, vladi pa se nič ne mudi, da bi razpisala nove volitve. Pridite, da zahtevamo takojšen razpis! Protestirali bomo pa tudi proti previ-sokemu zahtevku prispevka mestne občine k podzavljenju mestne policije! Odreti in odirati se ne damo. Vsi n.a shod!

Odbor.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledali-šča. Danes, v petek zvečer poje v J. Straussovi opereti »Netopir« (za lo-že nepar) gospa Irma Polakova vlo-go Rozalinde. — Jutri, v soboto go-stujejo v opereti »Netopir« (za lože par) gospa Irma Polakova zadnjič in gde. Hana Vojačkova ter gosp. Drag. Krelijski, člana baleta kr. zemalji. ka-zališta v Zagrebu. Gospa Polakova poje jutri novo vložko »Ljubavna pjesma« iz Albinijeve operete »Bar-on Trenk«, baletna plesalca pa izva-ja v baletnih kostimih troje balet-nih plesov. — V nedeljo popoldne ob pol 3. zadnjič v sezoni Parmova ope-rata »Čarilne amaconke« pri zelo nizkih cenah (za lože nepar); zvečer ob pol 8. zadnjič v sezoni Millöcker-jeva operata »Dijak prosjak«, v kate-ri plesata baletna plesa gde. Vojačkova in gosp. Krelijski. (Predstava za lože nepar). — V ponedeljek popold-ne ob 3. »Lumpacij Vagabund« (za lože par), zvečer 32tič »Rokovnjača« (za par - abonente 44. predstava); sodelujeta orkester »Slovenske Fil-harmonije« in operni zbor. — V sre-do prvič nova opera »Ljubimkanje« Neumannova.

Slovo gosp. Ljubše Ilčiča. Naš povsod, brez izjeme priljubljeni ope-retni tenorist, gospod Ljubše Ilčič nastopi v nedeljo, dne 24. marca zve-čer zadnjičkrat na našem odru, in si-ker v opereti »Dijak prosjak«. Težko bo to slovo naši gledališki publiki, kajti on nas je navadil na operete, kakršne pogrešajo vsa druga provin-cijalna mesta, a tudi on se težko loči od Ljubljane, kjer je preživel toliko časa. Le nesrečne, neurejene razmere pri deželnem gledališču ga silijo proč, k zanesljivejši existenci. — G. Ljubše Ilčič je prišel leta 1908. iz Novega Sada v Ljubljano in prvič nastopil v opereti »Netopir« kot Al-fred. S tem prvim nastopom si je osvojil splošne simpatije, ki so ga nedeljene spremljale v najrazličnej-ših nastopih, med drugimi v opere-tah: »Giroflé - Giroflá«, »Donna Ju-nita«, »Dolarska princesa«, »Ločena žena«, »Logarjeva Krista«, »Vesela vdova«, »Baron Trenk«, »Umetniška kric«, »Ples v operi«, »Mami-elle Ni-tenche«, »Sramežljiva Suzana«, »Grof Luksemburški«, »Jesenski ma-never«, »Cigan baron«, »Čarilne

amaconke«, »Piskroveze«, »Revi-zor« in »Dijak prosjak«. Biti operetni tenorist v Ljubljani, kjer se menja-vajo operete po komaj petih repri-zah, je skrajno trudopolno delo in vendar se o g. Ilčiču, ki je vedno imel glavne vloge, ni v kritiki nikoli slišala graja. Še več, on je sodeloval tudi pri »Glasbeni Matici« in brez-plačno pri raznih dobrodelnih prire-ditvah n. pr. za »Domovino«, za di-jaške podporne svrhe v Ljubljani in v Trstu. »Bürgertheater« na Dunaju (III. Vordere Zollamtstrasse 4) nam vzame poleg gosp. Ljubše pa še nje-govo ljubeznivo gospo soprogo De-sanko, enako priljubljeno na odru, kakor v ljubljanski družbi. Kdo se je ne spominja v srčkani vlogi Henrija v »Ples v operi« in v raznih dramskih nastopih, kdo je pozabil njegega po-žrtvovalnega sodelovanja pri I. svet-ljičnem dnevu v Ljubljani? Ob slove-su od tega umetniškega para gotovo narekuje vsakemu sree hvaležnost za vse užitke, ki smo jih sprejeli od gosp. Ilčiča in njegove soproge pri njihovi gledališki nastopi. V ne-deljo zvečer naj pokaže Ljubljana, da je znala ceniti in da zna biti hva-ležna svojemu, tako priljubljenemu umetniku! M. N.

Umetnost.

»Glasbena Matica«. Tudi več-rajšnji koncert je sijajno uspel in je bila dvorana zopet razprodana.

Telefonska in brzojavna poročila.

Napreden uspeh.

Razdrto, 22. marca. Kljub kle-rikalnemu terorizmu so zmagali na vsi črti naprednjaki. Za župana je izvoljen naprednjak gospod Filip Kavčič.

Državni zbor.

Dunaj, 22. marca. Zbornica je danes izročila brambno predlogo vojnemu odseku. Govorila sta danes samo še generalna govornika in si-cer kontra Choz in pro Kraft. Na to preide zbornica na razpravo o poro-čilu legitimacijskega odseka glede nekaterih protestiranih volitev. Zbornica je zelo slabo obiskana, ta-ko da se je bati, če pride do sklepa-nja, da se izkaže nesklepnost.

Dunaj, 22. marca. Zbornica je v nadaljevanju današnje seje rešila poročila legitimacijskega odseka ter odobrila večinoma brez debate pro-testirane mandate: Kolischer, Leo, Marek, Dascinski, Vincer, Se-ver, Janovec, Chaloupka, Bachman. Na to je poročal imunitetni odsek o izročitvi nekaterih poslancev med njim poslanca Malika, ki je na zho-rovanju v Lipnici nemško - nacio-nalnemu delavskemu voditelju La-valu zaklaval Vi in Linhardt, ne sme-ta na sonce, ker imata maslo na gla-vi. Imunitetni odsek je poslanca Ma-lika izročil. Istotako je izročil po-slanca Teuffla, ki je na znoimskem zborovanju kamenjal volilce z ope-ko. Zlasti zanimivo je bilo poročilo glede izročitve poslancev Roltsberga, ira, Malika, Uderžala, Stanjeka, Pra-ška in Rollerja, katerih izročitev zahteva dunajsko deželno sodišče zaradi zločina dvoboja. Odsek je priporočal, da naj se ti poslanci ne izroče, ta predlog pa je propadel, ker so bili češki poslanci zelo malo-številno navzoči.

Tiskovni odsek.

Dunaj, 22. marca. Tiskovni od-sek je imel danes dopoldne pod pred-sedstvom poslanca Ivčevića sejo, ter je sklenil resolucijo, v kateri po-zivlja vlado, da naj takoj po konča-ni tiskovni enketi izjavi kako stali-šče zavzema napram tiskovni pred-logi.

Narodno - gospodarski odsek.

Dunaj, 22. marca. Narodno - go-spodarski odsek je sprejel v svoji dopoldanski seji resolucijo, s katero pozivlja vlado, da naj predloži pa-rlamentu predlogo proti nedopustni konkurenci glede varstva znamk in vzorcev. Na to se je odsek posveto-val o mednarodni bruseljski sladkor-ni konkenciji. Predloga je bila spre-jeta ter predlaga odsek vladi, da naj predloži parlamentu zakonsko pred-loga glede znižanja davka na slad-kor.

Naslednik vojnega ministra Auffen-berga.

Budimpešta, 22. marca. »Buda-pesti Hirlap« poroča baje iz zaneslji-vega vira, da je določen za nasledni-ka vojnega ministra Auffenberga bo-sanski deželni šef general Potiorek.

Novo saborske volitve.

Budimpešta, 22. marca. Hrvaški ban Cuvaj je imel danes z ministr-skim predsednikom Khuenom konfe-rencio glede novih volitev v hrvaški sabor, ter sta sklenila, da tako dolgo ne bodo razpisane nove volitve, do-ker ogrska kriza ni rešena. Zakoniti termin za nove volitve bi moral biti 13. april.

Senzacionalni proces na Reki.

Reka, 22. marca. Razprava v procesu Pancera - Fesus se nadaljuje še danes. Pri večerajšnji razpravi so bili zaslišani med drugimi trgovci Avgust Terni iz Trsta, Emil Thierry in Josip Vajda, tajnik bivšega reške-ga guvernerja grofa Nakó. Terni je izpovedal, da je s Pancero igral pred 14. leti »bacara« in v igri izgubil 1000—1200 K. Med igro je opetova-no opazil, da igra Pancera nekorektno. Emil Thierry je izpovedal, da mu je pripovedoval Emerik Franco-vich, uradnik »Adrije«, da ga je ne-koč Pancera povabil v svoj urad; ko je zagrnil okna, sta jela igrati ha-zard. Francovich je takrat izgubil 2000—3000 K, vse, kar je imel pri se-bi, in povrh še neko svoje zemljišče. Tajnik bivšega reškega guvernerja grofa Nakaja — Josip Vajda — je izpovedal, da je bilo razmerje med grofom Nakojem in Pancero zelo in-timno in da sta čisto igrala hazardne igre.

Trialističen zemljevid zaplenjen.

Temešvar, 22. marca. Državno pravdnstvo je zaplenilo novi triali-stični zemljevid, ki je bil izdelan na Dunaju, kot državni nevaran.

Memorandum bosanskega deželnega sveta.

Sarajevo, 22. marca. Deželni šef Potiorek je poklical k sebi na razgo-vor deželno predsedništvo in po-slance Srbskica, Sunarića in Arnavto-viča zaradi memoranduma, ki so ga pred kratkim povodom svojega po-seta na Dunaju izročili skupnemu fi-nančnemu ministru. Konferenca se je začela včeraj ob 11. dopoldne.

Grške volitve.

Atene, 22. marca. Na velikans-kem shodu, katerega se je udeležilo nad 30.000 ljudi, je govoril ministr-ski predsednik Venizelos ter pripo-ročal vladne kandidate.

Makedonske pritožbe.

Petrograd, 22. marca. Sem sta prispela dva delegata makedonske organizacije, da opozorita rusko di-plomacijo, časopisje in družbo na obupni položaj krščanskega prebiva-lstva v Makedoniji. »Novoje Vremja« se boji, da bo Makedonija to pomlad pozorišče zelo resnih dogodkov.

Rusko - turški spor.

Carigrad, 22. marca. Rusija je prenehala koncentrirati svoje voja-štvo na kavkaški meji. Tudi kijevski armadni zbor ni bil mobiliziran. Iz Petrograda prihaja poročilo, da ru-sko črnomoško brodovje ni mobili-zirano.

Turčija in nemški cesar.

Carigrad, 22. marca. Povodom obiska nemškega cesarja na otoku Krfu, odpošlje sultan posebno pe-zdravno deputacijo k cesarju.

Čudna odredba v vojni.

Carigrad, 22. marca. Poročila iz Tripolitaniije vedo, da je italijanska vlada naročila vojim generalom v Tripolitaniiji, da naj se vzdrže vsake ofenzive.

Demisija Bethmann - Hollwega.

Berolin, 22. marca. V oficijoznih krogih se najodločnejše dementira, da bi Bethmann - Hollweg v krat-kem demisijoniral.

Kavalir Wolff - Metternich.

Berolin, 22. marca. Znanega ka-valirja Wolff - Metternicha so izpu-stili danes iz zapora. Nastopil bo ba-je v več varijeteh.

Ponesrečena francoska vojna ladja.

Lorient, 22. marca. Pri strelnih vajah francoskega brodovja je trčila oklopnica »Gloire« s križarko »Con-dec«. Križarka je težko poškodovana.

Rudarska stavka na Angleškem.

London, 22. marca. V večerajšnji seji poslanske zbornice je bila spre-jeta v drugem branju zakonska pred-loga glede minimalne mezde s 348 proti 225 glasovi. S tem je tudi reše-na pozicija kabineta. Predloga pride v ponedeljek pred zbornico lordov in bo v torek ali sredo najbrže stavka končana.

Perzija.

Teheran, 22. marca. Perzijska vlada se je podvrgla angleškim in ru-skim zahtevam. Vслед tega je spor končan.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narod-no-napredne stranke. Časopisje je danes najmočnejša idejna moč. Iz-vrševalni odbor prosi vlnudno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošilja-jo redno vsak četrtak prečitane na-predne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/1.) ali naj vsaj naznanijo tajništvo svo-je naslove. Polag tega zbiraajo kra-jevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Razne stvari.

* **Parlament in loterija.** 44 — 19 — 3. Dunaj, 20. marca. Komaj je včeraj izpregovoril finančni minister Zaleski o predlogi, s katero se polagoma odpravi loterija ter uvede razredna loterija, so začeli poslanci levice in desnice nabirati prispevke, da stavijo v loterijo: 44 je starost ministrova, 19 — dan, ko se je predložila predloga, 3 — pa marec kot tretji mesec v letu.

* **Ruski umetnik umrl.** Pariz, 21. marca. Kipar Peter Turgenjev, sin slavnega ruskega pisatelja Ivana Turgenjeva, je tu umrl.

* **Goljufija z voznimi listki na severni železnici.** Krakov, 21. marca. Preiskava je spravila na dan nove senzacionalne detaje. Dokazalo se je, da je imel konsorcij goljufov posebne potnike, ki je prodajal rabljene vozne listke.

* **Nesreča v rudniku.** Bero-lin, 21. marca. »Lokalanzeiger« poroča iz Newyorka: V rudniku Sambois v Oklahomi je bilo vsled eksplozije usmrčenih 85 rudarjev. Rov gori.

* **Trgovca s človeškim mesom.** Stetin, 21. marca. Veliko senzacija vzbujajo tu aretacija ravnatelja tukajšnje Berlitz - šole, Benno Katza, ki je prodajal mlada dekleta, ki so se učila v njegovi šoli, v Južno Ameriko v tolerančne hiše.

* **Zarota proti amerškemu drž. tajniku Knoxu.** Köln, 20. marca. »Kölnische Zeitung« poroča iz Newyorka: Brzobjavke, došle iz Bluefielda v Nicaragui poročajo, da je vlada v Nicaragui zasledila zaroto, ki je hotela z dinamitno umoriti drž. tajnika Knoxa. — Več uglednih oseb bo na smrt obsojenih.

* **V hipni blaznosti.** Budimpešta, 21. marca. Mehanikova žena Gizela Fuchs je včeraj napadla svojega spečega soproga ter ga večkrat udarila s kladivom po glavi. Ker je mislila, da je njen mož mrtev, je pobegnila na koridor. Fuchs se je pa med tem zavedal ter začel klicati na pomoč. Napadalko so oddali v no-rišnico.

* **Samomor milijonarke.** Newyork, 20. marca. Vdova milijonarja Charsona se je včeraj v svojem stanovanju na oknu obesila. Morala bi biti aretirana, ker je pri svojem povratku iz Evrope vtilotapila za kakih stotisoč dolarjev dragoceno-sti.

* **Nesreča vsled malomarnosti.** Kolonowska, 21. marca. Pri nalaganju starih granat v plavžu v Kolonowski je neki delavec iz malomarnosti vrgel goreče ogelje na neko grana-to, ki je bila še nabita. Granata je eksplodirala ter odtrgala nekemu delavcu nogo, nekemu drugemu pa nogo in roko. Stanje obeh težko ranje-nih delavcev je brezupno.

* **Negoda v premogokopu.** Fort Smith, 21. marca. Vlado izvedenci so včeraj izjavili, da nimajo več upanja, da bi rešili še onih 78 premogarjev, ki so zasuti v premogokopu Mac Curtin. — Mac Curtin, 21. marca. Dozdaj so konstatirali, da je bilo pri eksploziji v premogokopu usmrčenih 150 premogarjev. Dozdaj so izkopali štiri trupla, ki so bila pa tako ožga-na, da jih niso mogli spoznati.

* **Umor na cesti.** Praga, 21. mar-ca. Včeraj zvečer se je odigrala na Ferdinandovi cesti krvava zalogra. Brezposelni mesarski pomočnik Jaro-slaw Turek je napadel svojo ljubico, 29letno natakario Karolino Kotabovo ter jo sunil z nožem v vrat, da ji je prerezal žilo - odvodnico. Kota-bova je bila na mestu mrtva. Turek se je nato petnajstkrat sunil z nožem v prsi in so ga prenesli težko ranje-nega v bolnišnico. Vzrok — ljubo-sumnost.

* **Dinamitni atentati.** Pariz, 21. marca. »Agence Havas« poroča iz Oporta: Število oseb, ki so bili pri eksploziji bomb v mestnem delu Mi-ragaya ubiti, znaša sedem. Zvečer so namreč izkopali še dva otroka. Ne-kateri mislijo, da je pod razvalinami še več ponesrečencev. — Lisabona, 21. marca. K eksploziji bomb v Opor-tu še poročajo: Vsled eksplozije so se podirle tri hiše ter podsule mnogo oseb. Dozdaj so izveleki izpod razva-lin 15 oseb. 12 oseb je bilo težko ran-jenih. — London, 21. marca. Iz New Yorka poročajo: V Dunmore v Penn-sylvaniji so neznani zlikovec z dina-mitno bombo razstrelili neko hišo. Osem oseb je bilo ubitih, ena deklica pa težko ranjena.

* **Grozna nesreča.** V Kraljevem na Hrvaškem je v hiši kmeta Imbre Zobara eksplodiral dinamit. Šele čez nekaj časa so imeli sosedje toliko po-guma, da so šli v hišo pogledat. V kuhinji so našli razmetane posamez-ne dele človeških teles. Zobar, oče treh otrok, je bil nadzornik v kamnolomu grofa Kulmerja v Šesti-nah. Doma je imel shranjenih 100 kg dinamita. Dinamit se mu je zdel ne-koliko moker, vsled česar ga je ho-tel v kuhinji posušiti. Dinamit je pa

eksploziral. Učinek je bil grozen, kuhinja je bila popolnoma razruše-na, kakor tudi večji del strehe. Zo-bar je bil ubit. Kos patrone je odle-tel ženi v glavo ter ji odtrgal tudi desno roko.

Gospodarstvo.

— **Kupčija z mladim sadnim drevjem** je zadnje dni na ljubljanskem trgu precej živahna. Blago je z malimi izjemami izredno lepo in mlado ter se spričo nepretiranih cen lahko proda. V zadnjem času rase zanimanje za sadno drevje od leta do leta in to celo v krajih, kjer sadnega drevja skoro niso poznali, dejstvo, da je prišlo občinstvo do prepričanja, da nosi sadjarstvo lepe dohodke.

naznanja članom, da se vrši v so-boto, dne 23. t. m. v restavraciji Nar. doma ob 8. zvečer sestanek. Bratje blagovolite se sestanka za-nesljivo udeležiti, ker je jako važen dnevni red.

Načelstvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Poslano. *)

Ker se je zopet pojavila govorica, da je najina tovarna oljnatih barv, lakov, firnežev i. t. d. Zanklnovala filijalka, sva primorana to lažljivo obrekovanje in škoda-željnost objaviti s tem, da bodeva proti vsakemu razširjevalcu teh govoric brez-obzirno sodnijsko postopala.

Cenjeni naši odjemalci pa naj si bodo v svesti, da podpirajo vedno narodno podjetje.

Priporočava se nadaljnji naklonjenosti
Premrl in Jančar,
tovarna oljnatih barv, lakov, firnežev itd.,
Dunajska cesta šte. 20.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor dotiča zakon.

Meteorološko poročilo.					
Visina nad morjem 300 m. Srednji zračni tlak 30-76 mm					
marca	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
21.	2. pop.	730.0	10.7	sl. jvzh.	pol oblak.
	9. zv.	731.8	5.3	sl. izah.	jasno
22.	7. zj.	731.2	2.1	brezvev.	megla

Srednja večerajšnja temperatura 7.6°, norm. 4.6°. Padavina v 24 urah 4.2 mm.

Kavarna vso noč odprta. Kavarna 'Central' :: Danes in vsak dan ::

koncert

dunajskega damskega elitnega orkestra.
Z velespoštovanjem
Stefan Miholič, kavarnar.

Gričar & Mejač

Ljubljana, 944
Prešernova ulica šte. 9.

Velika zaloga izgotovljenih

oblek za gospode, dečke in

otroke.

Konfekcija za

dame in deklice.

Solidno blago po žudovito nizkih
cenah. Ceniki zastoj in franko.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 22. marca 1912.		
Termine.		
Pšenica za april 1912	za 50 kg	11.37
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	10.67
Rž za april 1912	za 50 kg	9.74
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9.69
Oves za april 1912	za 50 kg	9.80
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9.37
Koruzna za maj 1912	za 50 kg	8.70
Koruzna za julij 1912	za 50 kg	8.66

Učenca sprejme

1051
v trgovino mešanega blaga
Jvan Slavinec, Smartno pri Litiji.

Dobro ohranjen 1054

klavir se zamenja za pianino.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kot šofer

želi prevzeti službo

izvežban mehanik, zmožen slovenščine in nemščine, ki je bil pri avtomobilni tvrdki Laurin & Klement in ima enoletno prakso na motorih.

Ponudbe pod »šofer« na uprav. »Slov. Naroda«.

Dobro ohranjen 1057

lesen salon

se prodaja.

Poizve se v pisarni
Kmet & Slivar, Marije Terezije cesta št. 8.

Prva domača tovarna

omar za led
Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica 7.

Prevzemajo se vsa v stavbo in pohištveno mizarstvo spadajoča dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.
Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne prist.

Radi preselitve
se prodaja iz proste roke
večje posestvo
v Spodnji Idriji št. 73

z gostilniško koncesijo, žganjetočem in trafiko. Posestvo obstoji iz večje, enonadstropne, zidane hiše, hleva in treh njiv z najboljšo zemljo in leži tikoma ob Idriji, kjer se loči žirovska cesta od državne ceste na Spodnjo Idrijo in Tolminsko. Posestvo je zelo pripravno za lesno trgovino. Cena po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo naravnost posestniku Mariji Svetličičevi v Spodnji Idriji št. 73.

60 sežnjav
lepih suhih bukovih

drva

proda skupno ali na drobno
po nizki ceni na kolektor Tržič
postavljena 1049

Jožef Bodlaj, Brezje šte. 10 pri Tržiču.

Steklarska trgovina

M. TUSEK, LJUBLJANA

Stari trg šte. 28 140

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzeto vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, Miklošičeva cesta 8

se priporoča.

1925 Zaloga

angleškega blaga.

JLLUSION

v svetilniku.

Ti bajni, naravni cvetlični duhov

posebno šmarnice (K 4—), vijolice (K 5—), rože (K 4—), španaki bezog (K 4—) so tudi danes nedosegljivi in se vzdržujejo na svojem mestu k najljubši parum elegantnega sveta

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

„Angleško skladišče obiek“

:: O. Bernatovič ::

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Razpošiljalnica

za stroške vozitke, stroške pošiljke, stroške vozne, stroške, stroške pohitve, pohitve od med. vložke in med. po izvirnih tovarniških cenah: angleški vozčki od K 22 na priročni vozčki od K 20—, stroški vozčki v gumijah K 57—, postelje z ograjo, valice od K 20—, športna in iznajda, stroški od K 20—, medenaste postelje od K 90—, Specializirani: vozovi BRENNABOR

Najboljše na svetu po vseh cenah. Največja izbira!!! Najboljše

L. Gerlach, Gradec Joanneumring

1. majem t. l. odda se elegantno

stanovanje

4 sobe, kopalnica, obilna priključna v hiši št. 2 Slovenski trg
Poizvedbe v odvetniški pisarni
Krisper, istotam.

Valjčni mlin Vinko Majdič v Kranju sprejme spretnega

potnika

Znanje slov., nemškega in hrvaškega jezika potrebno. — Ponudbam naj pridenejo prepisi izpričeval in sli

VABILO

na

redni občni zbor

„Posojilnice na Slapu pri Vipavi“
registrirane zadruga z neom. za ki se vrši

dne 1. aprila 1912 ob 4. uri po v posojilnični pisarni v Vipavi

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1911 in razdelitev čistega dobička.
3. Privoljenje remuneracij načelnstvu nadzorstvu.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklicen vrši se pol ure pozneje v smislu § 35. z. družnih pravil na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljaven sklep na glede na število navzočih članov glasov.

Načelstvo.

Najvišja priznanja

Bruselj 1910:

Turin 1911:

Draždane 1911:

Veliko darilo

Jurij Dralle, Podmokli n.

Cvetlični sok brez alkohola

Atom zadostuje.

Ti bajni, naravni cvetlični duhov

posebno šmarnice (K 4—), vijolice (K 5—), rože (K 4—), španaki bezog (K 4—) so tudi danes nedosegljivi in se vzdržujejo na svojem mestu k najljubši parum elegantnega sveta

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

Senzacionalna prodaja

za velikonočne praznike!

Obleke za gospode od K 8— naprej
„ „ dečke „ 6—
„ „ otroke „ 3—
Površniki ali raglani za gospode 12—
„ „ ali modre mornarske jopice za dečke 6—
Klobuki ali čepice za gospode in dečke 1—
Dežni plašči za gospode in dame 10—
Kostumi in dolgi raglani za dame 10—
Krila in bluze is blaga za dame 3—
Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

„Angleško skladišče obiek“

:: O. Bernatovič ::

Ljubljana, Mestni trg št. 5.